

Z A P I S N I K
sa Osme sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 11. novembra
2021. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 15 minuta.

Predsjedavao je Dragan Krapović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Dejan Đurović, Jelena Božović, mr Danijela Đurović, Suada Zoronjić, dr Predrag Sekulić i Jovanka Laličić.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, Slaven Radunović, Milo Božović, Bogdan Fatić, Nikola Rakočević i Kenana Strujić Harbić.

Rad sjednice nijesu pratili predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Zapisnik sa Sedme sjednice Odbora-

1. Inicijativa za konsultativno saslušanje mr Aleksandra Stijovića, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i prof. dr Ratka Mitrovića, ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, br. 00-63-10/21-31, koju je podnijela poslanica mr Danijela Đurović;
2. Tekuća pitanja.

-Zapisnik sa Sedme sjednice Odbora usvojen je jednoglasno-

1. **Prva tačka dnevnog reda** - Inicijativa za konsultativno saslušanje mr Aleksandra Stijovića, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i prof. dr Ratka Mitrovića, ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, br. 00-63-10/21-31, koju je podnijela poslanica mr Danijela Đurović.

Poslanica mr Danijela Đurović obrazložila je podnijetu Inicijativu za održavanje konsultativnog saslušanja mr Aleksandra Stijovića, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i prof. dr Ratka Mitrovića, ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, br. 00-63-10/21-31, iz razloga ugroženosti izvorišta „Bolje sestre“, sa kojeg se napaja Regionalni vodovod. Istakla je da je izgradnja regionalnog vodovoda jedna od glavnih kapitalnih investicija u Crnoj Gori i smatra potrebnim, ukoliko za to postoje uslovi, da Odbor obiđe teren kako bi se na licu mjesta upoznali sa prekomjernom eksploatacijom šljunka iz najjužnijeg dijela toka rijeke Morače. Izuzetno zabrinjavajućim smatra činjenicu da je vodoizdašnost ovog izvorišta 2005. godine iznosila preko 2500 l/s a u septembru 2020. godine je pala na 360 l/s. Mišljenja je da ministri treba da objasne koje su aktivnosti

iz njihove nadležnosti preduzete, kako bi se prestalo sa devastacijom rijeke Morače, eksploatacijom šljunka iz njenog korita i kako bi se zaštitilo ovo vodoizvorište. Predložila je da se dobiju odgovori na pitanja da li je potrebno raditi nove elaborate o procjeni uticaja ovih aktivnosti na životnu sredinu i o uspostavljanju zona zaštite vodoizvorišta. Na osnovu informacija dobijenih putem medija ističe da postoji i određeni broj vlasnika privatnih posjeda koji kupuju zemljište u ovom području sa namjerom eksploatacije šljunka iz korita rijeke Morače, pa je interesuje da li je to regulisano koncesijama, koje su to količine, ko ih je i kada odobravao. Ona smatra uputnim da se ova inicijativa proširi i da se pozove i državni sekretar iz oblasti ekologije prof. dr Danilo Mrdak, kao i direktor Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje Josip Đurašković, kako bi se dobile dodatne informacije o ovoj važnoj temi.

Poslanik dr Predrag Sekulić je podržao inicijativu i smatra da bi je trebalo proširiti pozivanjem direktora Uprave za inspekcijske poslove jer, kako navodi, od ministara neće dobiti adekvatne odgovore, obzirom da se, po njegovom mišljenju, prebacuje odgovornost jednih na druge. Predložio je da bi zbog ozbiljnosti situacije bilo bolje da se umjesto konsultativnog održi kontrolno saslušanje, da se prije sjednice dostave svi potrebni materijali na osnovu kojih bi mogli da razgovaraju i da se utvrdi ko je odgovoran za nelegalnu eksploataciju šljunka u donjem dijelu toka rijeke Morače.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović se složio da se Inicijativa proširi pozivanjem predstavnika Uprave za inspekcijske poslove, jer bi imali predstavnike više institucija koje tretiraju ovu problematiku, a stavovi odnosno zaključci koji bi se usvojili bili bi konkretniji i kvalitetniji i rezultirati adekvatnom akcijom koja će pomjeriti stvari u pozitivnom pravcu. Kada je u pitanju izmjena da se umjesto konsultativnog održi kontrolno saslušanje očekuje izjašnjenje predlagačice Inicijative, na osnovu kojeg će se izjasniti ostali članovi Odbora.

Poslanik Dejan Đurović je podržao Inicijativu i predložio da se proširi i da se osim problema vodoizvorišta „Bolje sestre“ odnosno nelegalne eksploatacije šljunka iz rijeke Morače tretira i pitanje jednog od, po njegovom mišljenju, najvećih ekoloških problema u Crnoj Gori, pitanje erozije Ade Bojane. Pomenio je da su u prethodnom periodu sprovedene određene aktivnosti i mjere, ali da nijesu rezultirale dugotrajnom zaštitom ovog područja. Smatra da ukoliko se nešto hitno i konkretno ne preduzme po ovom pitanju, postoji rizik da Crna Gora ostane bez jednog od svojih najljepših djelova.

Poslanica mr Danijela Đurović prihvatila je predlog poslanika Sekulića da se umjesto konsultativnog održi kontrolno saslušanje i naglasila da posebno zabrinjava činjenica da se eksploatacija šljunka iz korita rijeke Morače vrši godinama i da to duži period utiče na vodoizvorište „Bolje sestre“, a samim tim i na Regionalni vodovod Crnogorsko primorje. Mišljenja je da bi tokom ovog saslušanja bilo dobro da se dođe do odgovora što je dovelo do takve situacije i ko je zakazao u sistemu. Saglasila se sa predlogom da se na saslušanje pozove i direktor Uprave za inspekcijske poslove. Kada je u pitanju predlog poslanika Đurovića da se tema ove Inicijative proširi i na pitanje erozije Ade Bojane, iako se slaže da se radi o velikom ekološkom problemu, smatra da bi trebalo organizovati zasebnu sjednicu, kako bi oba pitanja bila tretirana na pravi način. Mišljenja je da na sjednicu koja bude tretirala pitanje erozije Ade Bojane, trebalo bi pozvati i ministra kapitalnih investicija, gospodina Bojanića. Predložila je da se prije samog

kontrolnog saslušanja izađe na teren i da se obiđe najjužniji dio toka rijeke Morače kako bi se članovi Odbora na licu mjesta upoznali sa problemom.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je podržao predlog poslanice Đurović da članovi Odbora posjete vodoizvorište „Bolje sestre“ i da pozovu direktora Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje u zajednički obilazak kako bi se na taj način kvalitetnije pripremili za predstojeće kontrolno saslušanje.

Poslanik dr Predrag Sekulić se složio da su u pitanju teme od velikog značaja za cijelo društvo, da se, kako se izjasnio, ne osporava činjenica da treba utvrditi odgovornost svih onih koji su u prethodnom periodu donosili loše odluke ili nijesu uopšte djelovali u cilju rješavanja ovog problema i da bi trebalo vidjeti koje aktivnosti treba sprovesti u narednom periodu kako bi se ovaj problem riješio na pravi način, jer u suprotnom, on navodi da bi sve aktivnosti koje su do sad sprovedene po pitanju turizma i ekologije bile uzaludne.

Poslanica mr Danijela Đurović je pojasnila da je suština njenog izlaganja potreba da se utvrdi odgovornost za dugogodišnju eksploataciju šljunka iz ovog područja. Kada su u pitanju podaci o vodoizdašnosti ovog vodoizvorišta, saopštila je da isti datiraju iz septembra 2020. godine i da bi trebalo prikupiti svježije podatke, kako bi se utvrdilo da li je došlo do nekog poboljšanja ili je stanje još lošije.

Nakon diskusije, Odbor je sa sedam glasova „ZA“, na osnovu člana 75 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odlučio da održi kontrolno saslušanje mr Aleksandra Stijovića, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i prof. dr Ratka Mitrovića, ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, na temu: „Ugroženost vodoizvorišta „Bolje sestre“ njegova izdašnost i prijetnje za funkcionisanje sistema vodosnabdijevanja Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje“.

2. Druga tačka dnevnog reda – Tekuća pitanja

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je u okviru ove tačke dnevnog reda upoznao članove Odbora o sljedećem:

- a) Da je **Predstavka br: 00-8/21-405** od 2. novembra 2021. godine i odgovor na predstavku koju je uputio generalni sekretar Skupštine Crne Gore upućena članovima/cama Odbora dana 3. novembra t.g. putem pisarnice.

Upoznao je da je u predstavi navedeno da Ministarstvo kapitalnih investicija nije raskinulo ugovore koji se odnose na izgradnju malih hidroelektrana u Barama kraljskim. Navedeno je da su mještani Bara kraljskih koje direktno pogađa izgradnja malih hidroelektrana 30. septembra 2020. godine, podnijeli krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužilaštvu u Kolašinu, imajući u vidu uticaj izgradnje na rijeku Čestogaz, koja pripada Parku prirode Komovi. Navedeno je da koncesionar za izgradnju male hidroelektrane na rijeci Čestogaz nema nijedan elaborat niti dozvolu za gradnju.

Upoznao je da je predstavka upućena Odboru za ekonomiju, finansije i budžet kao nadležnom Odboru, kao i Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje na upoznavanje jer upućuje na mogućnost devastacije životne sredine.

- b) Da je poslanik Slaven Radunović učestvovao na Parlamentarnom sastanku povodom 26. Konferencije država članica Konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama COP26, koji se održao u Glazgovu, Ujedinjenom kraljevstvu 7. novembra 2021. godine. Informisao je poslanike da je Izvještaj o učešću pripremljen za Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i da će biti dostavljen članovima Odbora putem elektronske pošte, nakon održavanja sjednice.

* * *

Sjednica je zaključena u 10 sati i 46 minuta.

Broj: 00-63-10/21-33/3

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

Dragan Krapović